

Vpl. Pyhäjärvi

Perjantai 8. heinäkuuta 2011

Pyhäjärveläisyyden vaali - Karjalan puolustaja

N:o 7 56. vuosikerta

Pyhäjärvi-juhlat tuovat karjalaisväriä Sastamalaan

Kansallispuvut värittävät Sastamalaa viikonvaihteessa 16.-17. heinäkuuta, kun karjalaisten Vpl. Pyhäjärvi-juhlien väki saapuu paikkakunnalle. Karjalan kannakselta, Viipurin läänin Pyhäjärveltä lähtöisin olevat evakot jälkipolvineen ja ystävineen pitävät vuotuiset kesäjuhlaansa nyt 65. kerran.

Luvassa on sukutapaamisia, muistojen ilta ja ilta-mat, juhlaumalanpalvelus ja pääjuhla monipuolisine ohjelmineen. Lisäksi näytillä on kädentaitoja ja tarjolla erilaisia karjalaisia tuotteita. Juhlapaikka Sylvään koululla on myös paikallisen veteraanien perinneyhdistyksen kokoama, sota-

vuosista kertova näyttely. Pääjuhlan juhlapuhujaksi saapuu Karjalan Liiton kunniapuheenjohtaja **Markku Laukkanen**.

Juhlat ovat avoimet kaikille karjalaisuudesta kiinnostuneille.

Lisää tapahtumasta SIVUT 2-3 ja 6-7.

Karjalan Liiton kesäjuhlien päätapahtumassa Turussa tanhusi sateesta huolimatta pitkän ohjelmansa 220 eri-ikäistä Karjalan Nuorten tanhuaajaa.

Kulttuuripääkaupunki Turkuun vietiin karjalaista kulttuuria

Valtakunnalliset Karjalaisten valtakunnalliset kesäjuhlat kutsuivat Turkuun noin 15 000 henkeä. SIVU 9.

Kaunis seurantalokunta on juhlaillan pitopaikka.

Tuotitöiden SM-taiturin töitä on esillä juhlilla.

SASTAMALA

sopivasti sykettä

www.sastamala.fi

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko

(Kallialan kirkkotie 50)

Avoimena 31.8.2011 asti su-pe klo 11-18
sekä syyskuussa su klo 11-18.

Maksuttomat yleisöesittelyt klo 12, 15
ja 17. Ryhmien tulee varata opastusai-
kansa etukäteen p. 03 521 9090 tai
kirkkoherranvirasto@sastamalanseurakunta.fi

Hanki juhlilta
PYHÄJÄRVI-tuotteita
ilman postikuluja.

65.
VPL. PYHÄJÄRVI-JUHLAT
16.-17.7.2011 SASTAMALASSA

Vammalan Karjalaseura ry
Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

Asiantuntijan matkassa

Jokiristeily Volga - Don

18. - 26.9. alk. 1198 €

Pietari, Nizhny Novgorod, Kazan, Samara, Saraton, Volgograd (Stalingrad), Donin Rostov.

Asiantuntijoina Jyrki Härkönen, evl Ilmari Hakala, Leena Hakala. Tunnelmaa luo Lulu Tanhuonpää.

Volga, Volga villinä ja vapaana ... risteily kulkee mahtavaa Volgaa pitkin alas kasakoiden Donille ja aina Mustanmeren lahteen Asovanmerelle saakka. Nähtävää on paljon: tataarien pääkaupunki Kazan, Volgograd entinen Stalingrad ja Volgan jälkeen "Hiljaa virtaa Don"

Lomalinja
Asiantuntijan matkassa®
www.lomalinja.fi
p. 010 289 8100
Puhelut 8,21 snt/puh + 17,04 snt/min.

8. heinäkuuta 2011

Tervetuloa Vpl. Pyhäjärvi-juhlille!

Arvoisat Pyhäjärvi-lehden lukijat, elämme aivan vuosittaisten juhliemme aattopäiviä. Minulla on ollut ilo ja kunnia olla valmistelemassa juhliamme Sastamalan Vammalaan. Aktiivisten juhlatuomikunnan jäsenten kanssa kulunut vuosi juhlien valmistelussa on ollut mukavaa aikaa. Olemme juhlien valmistelujen yhteydessä pyrkineet ottamaan huomioon yksityiskohtaisesti eri asioita, jotta juhlillamme kaikki tulisivat viihtymään. Yhtenä yksittäisenä esimerkkinä on lauantaina järjestettävä kohtuuhintainen linja-autokuljetus Sylvään koulun ja muiden juhlapaikojen välillä. Tämän toivomme helpottavan osallistumista eri tapahtumiin.

Itselleni karjalaisuus ja erityisesti juuret Pyhäjärvellä ovat antaneet syvyyttä tehtävään toimiessani juhlatuomikunnan puheenjohtajana. Pyhäjärvi-juhlien valmisteluissa mielessäni on ollut, miten iso merkitys vuosittaisilla juhlillamme on kulttuurin ja yhteisen elämämme osatekijänä. Tulevat juhlat ovat järjestyksessään 65:nnet. Se kertoo pyhäjärveläisten yhteishengestä ja valmiuksista eri puolilla maata olla vuosittaisten juhlien järjestäjänä. Ilolla olen viime vuosina seurannut juhlilla käydessäni, miten myös nuoret ovat vuosi vuodelta alkaneet olla enemmän kiinnostuneita osallistumaan juhliimme. Sastamalassakin toivomme nuorten osallistuvan juhliimme runsain joukoin; esiintymässä heitä on useita.

Sastamalassa on totuttu ottamaan vieraita vastaan - kuluneen kuun ensimmäinen viikonloppu oli siitä oiva esimerkki. Vanhan Kirjallisuuden päiviä vietettiin ja samassa yhteydessä avattiin uusi Suomalaisen kirjan museo Pukstaavi. Tyrvään Pyhän Olavin kirkkoon on käynyt tutustumassa jo tänäkin kesänä tuhansia vieraita. Pyhän Olavin kirkko on myös juhliemme yksi juhlapaikka; kuulemme ja näemme kirkkotaiteen esittelyn ennen Muistojen iltaa. Toivonkin, että juhlavieraat osallistuisivat tuohon taiteen esittelyyn, jossa Osmo Rauhalan ja Kuutti Lavosen maalaukset avautuvat katsojalle yksityiskohtaisesti.

Sastamalalaiset odottavat Teitä, hyvät juhlavieraat! Yhteistyössä Vpl. Pyhäjärvi-säätiön, Vammalan Karjalaseuran, Sastamalan kaupungin, Sastamalan seurakunnan, lukuisten yhdistysten sekä yksityisten henkilöiden yhteistyöllä olemme rakentaneet juuriamme ja karjalaisuutta vahvistavan viikonlopun juhlan meille kaikille. Juhlomme ovat kaikki tervetulleita; toivomme myös, että karjalaisuus kiinnostaa paikkakunnan alkuperäistä väestöä.

Sastamalan kaupungin alueella toivon asukkaiden juhlistavan Karjalaista kulttuuria juhlaputuksella su 17.7. juhlamessun ja päiväjuhlan aikana.

Tuleha siekin Pyhäjärvi-juhlille!

PERTTI HAKANEN
Juhlatuomikunnan pj.

Karjalan Liiton toimintavuoden 2011 teema on kulttuurien kohtaaminen. Me kaikki olemme oman kulttuurimme tuotteita. Ihmiset ovat vuosisatojen ja tuhansien saatossa kohdanneet, saaneet ja antaneet toisilleen vaikutteita, joista on edelleen syntynyt uusia sekakulttuureja - meidän kunkin edustama oma kulttuuri. Kukaan meistä ei pysty puhtaasti objektiivisesti suhtautumaan toisten kulttuurien edustajiin, koska me tarkastelemme toisiamme oman kulttuurimme kautta. Tästä syystä meidän tulee tiedostaa oma kulttuurimme ja sen ominaispiirteet.

Kulttuurilla tarkoitetaan yhteisön jäseneltä toiselle siirtuvien tapojen, tottumusten, uskomusten, tietojen ja taitojen muodostamaa kokonaisuutta. Kulttuurilla voidaan tarkoittaa eri asioita, mm. korkeakulttuuria, bisnes- tai organisaatiokulttuuria, alkuperäiskansojen kulttuuria tai sukulaisuusjärjestelmiä. Kulttuuri-identiteetillä tarkoitetaan ihmisen omaa käsitystä siitä, kuka hän on. Kulttuuri-identiteettiä taustalla on yksilön oma käsitys perheestään, kotiseudustaan, kansastaan, omista juuristaan. Kulttuuri määrittää yksilön arvomaailmaa, käytöstä ja tapaa ajatella, sitä mitä ihminen ajattelee itsestään.

Kulttuurit kohtaavat juhlapuheissa, mutta tärkein merkitys on sillä, miten ne kohtaavat ihmisten arjen pienissä ja suurissa tapahtumissa. Joskus kohtaamiset ovat dramaattisia ja ennalta arvaamattomia, joskus niiden tiedetään olevan tulossa ja niihin voidaan valmistautua. Ei kuitenkaan ole olemassa mitään käytäntöä tai mallia, jota seuraamalla asia ratkeaisi itsestään. Kohtaamistilanteessa on vain yksinkertaisesti oltava avoin ja aktiivisesti läsnä oleva mieli sekä taito kuunnella toisen viestiä.

Myös Sastamalan seutu kohtasi uuden kulttuurin sotavuosina. Suomi menetti jopa 12 prosenttia alueistaan ja näiden alueiden sootaa paossa olevista asukkaista tuli seudullemme koditonta siirtoväkeä. Evakkoon lähtiessä ei kukaan osannut ennustaa rajaseudulta lähtemisen lopullisuutta. Suomelle tuli eteen 430 000 kansalaisensa uudelleen asuttaminen. Presidentti **Kyösti Kallion** (Kyösti Kallion puhe siirtoväelle 12.4.1940.) sanoi: ”Karjalan kansa on antanut ison veriuhrin, menettänyt kotinsa ja kotiseutunsa sekä sen, mitä ovat oppineet pitämään rakkaana... voimme teoin ja sanoin osoittaa, etteivät he ole menettäneet isänmaatansa.” Sijoitus-suunnitelman mukaisesti

karjalaisen siirtoväen asuttamisessa pyrittiin ottamaan huomioon aiemmat luonnonmaantieteelliset, taloudelliset, yhteisölliset ja uskonnolliset olosuhteet.

Joka yhdeksäs suomalainen oli siirtoväkeä, josta reilu puolet oli maanviljelijöitä. Heidät pyrittiin hajauttamaan maaseudun kotitalouksiin lähelle samoilta seuduilta kotoisin olevien kanssa. Maanhankintalain (1945) nojalla perustettiin yli 100 000 maatila. Karjalaisen siirtoväen ja rintamamiesten lisäksi maansaantiin olivat oikeutettuja sotainvalidit, sotaalesket ja sotaorvot. Myös noin 16 000:lle maata luovuttamaan joutuneelle maanomistajalle laki oli varsin ankara. ”Vaatimuksista täytyy tinkiä ja tehdä se, mikä on mahdollista. Siirtoväen kalleimpia muistoja ja sukupolvien työtä emme voi millään korvata.” (Kallio 12.4.1940.)

Seurauksena oli maatalousväestön rakennemuutos: ennen sotia maaseudulla oli ollut mäkitupalaisia, maatalouden kausityöläisiä, jotka nyt saivat maata muuttuen pienviljelijöiksi. Tällä tavalla integroitiin sodasta veteraanina tai pakolaisena palaava työväestö muuhun yhteiskuntaan.

Siirtoväki oli lopullisesti asettunut aloilleen vuonna 1949. Suuri jälleenrakennus oli alkanut. Uudelleen asuttamisen onnistumiseksi tarvittiin halua ja hyvää tahtoa, yhteisymmärrystä ja sovittelunhalua, juuri sitä mitä presidentti Kallio oli puheessaan kaikilta suomalaisilta vaatinut. Asuttaminen ei olisi onnistunut ilman uhrauksia ja lämmintä yhteistuntoa eikä ilman sitä, että jokainen sovitto omalle kohdalleen sen kohtalon, joka Karjalan väestöä oli kohdannut.

Jokaisella ihmisellä on oikeus omaan äidinkieleen, uskontoon ja kulttuuriin. Näitä oikeuksia kunnioittamalla sopeutuminen uuteen elinympäristöön ja ihmisiin sujuu helpoimmin. Suomalaisille oli kunnia-asia huolehtia kansalaisistamme, jotka sodan vuoksi joutuivat yllättäen jättämään oman kotiseutunsa ja taistelivat yhteistä vihollista vastaan.

Karjalaiset tulijat olivat suomalaisia, he puhuivat suomea, vaikkakin omalla murteella. Suurin osa heistä oli luterilaiseen uskontoon kuuluvia. Vastaanottavilla asukkailla oli nyt tilaisuus tutustua uuteen kulttuuriin, mahdollisuus avartaa maailmankuvaansa ja päästä osallisiksi elämää rikastuttavasta kulttuurien kohtaamisesta. Yhdistysten ja seurakuntien toimintaan sekä kunnallispolitiikkaan tuli uusia, aktiivisia ihmisiä. Samalla siirtolaiset monipuolistivat geeniperimää. Vuosien varrella tulokkaat so-

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Ulla Yli-Hongisto toivottaa pyhäjärveläiset ystävienne tervetulleiksi juhlimaan Sastamalaan.

peutuivat uuteen ympäristöön ja yhteisöön, mutta heillä oli ja on edelleen oikeus myös omaan kulttuuriinsa.

Kulttuurien kohtaaminen ei ole sitä, että meidän pitäisi muuttua toisen osapuolen kaltaiseksi; voimme hyvin pysyä omana itsemme, samoin toinenkin osapuoli. Ihmisten välisen vuorovaikutus on yksinkertaisesti vuoroon vaihtamista, parhaimmillaan vuorovaikutuksessa kumpikin osapuoli sekä antaa että saa jotakin. Näin tapahtuu tasavertainen kohtaaminen, jossa kumpikin osallistuja ymmärtää ja oppii pikkuhiljaa kunnioittamaan toistaan.

Fernando Ortiz on kehittänyt transkulturaatioteorian, joka auttaa ymmärtämään kulttuurien kohtaamisen eri vaiheita: vihamielisestä tai kiihtyneestä mukautumisesta, sopeutumisen ja oman kulttuurin haltuunoton kautta eheytymiseen eli uuden kulttuurin syntymiseen. Ortizin mukaan kulttuuri on luonteeltaan dynaamista, koko ajan muuttuvaa. Sekä vieraaseen kulttuuriin tulija että vastaanottaja saavat yhtä lailla vaikutteita toinen toisiltaan, olivatpa he sitten valtaväestöä tai uusia tulokkaita. Yhdessä he osallistuvat uuden kulttuurin luomisprosessiin, missä häviää aina osa vanhan kulttuurin piirteistä, mutta tilalle syntyy uusia.

Pyhäjärveläisiä asutettiin Sastamalan seudulle. Kaikista lukemistani teksteistä ilmenee pyhäjärveläisten aktiivisuutta, ahkeruus ja yhteistoiminta. Pyhäjärvi oli vakavarainen maatalouspiirijä, josta löytyi myös eri alojen käsityöläisiä sekä teollisuutta. Toiseksi tärkein elinkeino oli kalastus. Nuo-

risoseuratoiminta oli aktiivista, samoin urheilu- ja musiikkitoiminta.

Pyhäjärveläisillä oli omat kotinsa, kotiseutunsa, työnsä, tapansa ja tottumuksensa sekä oma historiansa. Samoin täällä ihmisillä oli oma maailmansa, johon oli sovitettava uudet tulokkaat. Karjalaisuudesta meidän kulttuuriimme on ovat kietoutuneet monet ruuat, kuten karjalanpiirakka ja -paisti sekä sieniruuat, mutta erityisesti elämän tärkeysjärjestyksessä kodin ja kotiseudun tärkeys, muistojen kertominen ja perinteiden säilyttäminen. Yhä edelleen karjalaisten omaleimaisuus näkyy: he ovat säilyttäneet omia tapojaan, murteensa ja ominaisuutensa, kuten positiivisuuden ja vilkkouden, seuralisuuden ja ystävällisyyden.

Meille nyky-Suomen kansalaisille on itsestään selvää, että me kaikki, olimme sitten karjalaisia, pohjalaisia, satakuntalaisia tai pirkanmaalaisia, olemme samoja tasa-arvoisia suomalaisia. Esivanhempamme lienevät nimittäneet itseään enemminkin kotipaikan mukaan, mikä korostui myös Sastamalan kaupungin perustamisaikoihin voimakkaasti: olimme vammalalaisia, mouhijärveläisiä ja äetsäläisiä, kun pelkäsimme oman kulttuurimme, tapojemme ja käytäntöjemme puolesta. Mutta uusia kulttuureja on syntynyt Sastamalassakin ihmisten toimesta yhdessä yhteisen kaupungin luomiseksi kaikille hyväksi asua, yrittää ja elää.

Tervetuloa juhlimaan
Sastamalaan!

ULLA
YLI-HONGISTO
Sastamalan
kaupunginvaltuuston
puheenjohtaja

Vpl. Pyhäjärvi-juhlat 16.-17.7.2011 Sastamalassa

Lauantai 16.7.

Sukuseminaari
Sylvään koulun auditorio 11.00-12.30

Sukukokoukset
Sylvään koulun luokat 12.30

Kirkkotaiteen esittely
Tyrvään Pyhän Olavin kirkko 14.00

Muistojen ilta
Tyrvään Pyhän Olavin kirkko 15.00

Kaiun muistoviesti
Keskusurheilukenttä 17.00

Iltamat
Vammalan seuraintalo 19.30

Lauantaina linja-autokuljetus
Sylvään koululta juhlapaikkojen välillä.
Koko päivän lippu 5 euroa.

Sunnuntai 17.7.

Juhlamessu Tyrvään kirkko 10.00

Päiväjuhla Sylvään koulun auditorio 14.00

Ruokailu

Sylvään koulu la klo 2.-14.00 ja 16.-17.00
su klo 12.-14.00

Kahvio

Sylvään koulu la klo 10.-15.00
Seuraintalo la klo 18.00-23.00
Sylvään koulu su 12.-17.00

Juhlakanslia

Sylvään koulu la klo 10.-17.00
su klo 12.-17.00

Muistojen ilta

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko
Kirkkotaiteen esittely klo 14.00
Oppaana Leena Myllyniemi

Muistojen ilta klo 15.00

Ohjelma

Tervetulosanat
Virsi 571:1-4
Poisnukkuneiden muistaminen
Sastamalan seurakunnan tervehdys
Lauluesitys
Puhe
Virsi 326
Lauluesitys
Virsi 462
Kanteleensoittoa

Kaiun muistoviesti

Keskusurheilukenttä la klo 17.00
Kilpaillaan Vammalan Karjalaseuran
lahjoittamasta kiertopalkinnosta

Iltamat

Vammalan seuraintalo klo 19.30

Ohjelma

Lauluesitys
Tervetulotoivotus
Sketsi
Ilmaveivaus
Yhteislaulua
Sketsi
Lauluesitys
Voimisteluesitys
Yhteislaulu
Sketsi
Arpajaiset
Työnäytökset
Tanssia
Lippu 12 euroa

Juhlamessu 17.7.

Tyrvään kirkko klo 10.00
Kunniakäynti sankarihaudalla ja
Karjalaan jääneiden muistomerkillä

Päiväjuhla

Sylvään koulun auditorio klo 14.00

Ohjelma

Liput saapuvat
Yhteislaulu
Tervehdyssanat
Kuoroesitys
Sastamalan kaupungin tervehdys
Runonlausuntaa
Tanssiesitys
Nuorten puheenvuoro
Musiikkiesitys
Juhlapuhe, Markku Laukkanen
Voimisteluesitys
Stipendien jako
Vammalan Karjalaseuran puheenvuoro
Tervetulotoivotus v. 2012 juhille
Päättösanat
Yhteislaulu
Liput poistuvat

Kaikkiin juhliin liittyviin kysymyksiin

vastataan koko juhlatiikonlopun
ajan numeroista

Juhlatoimikunnan pj.

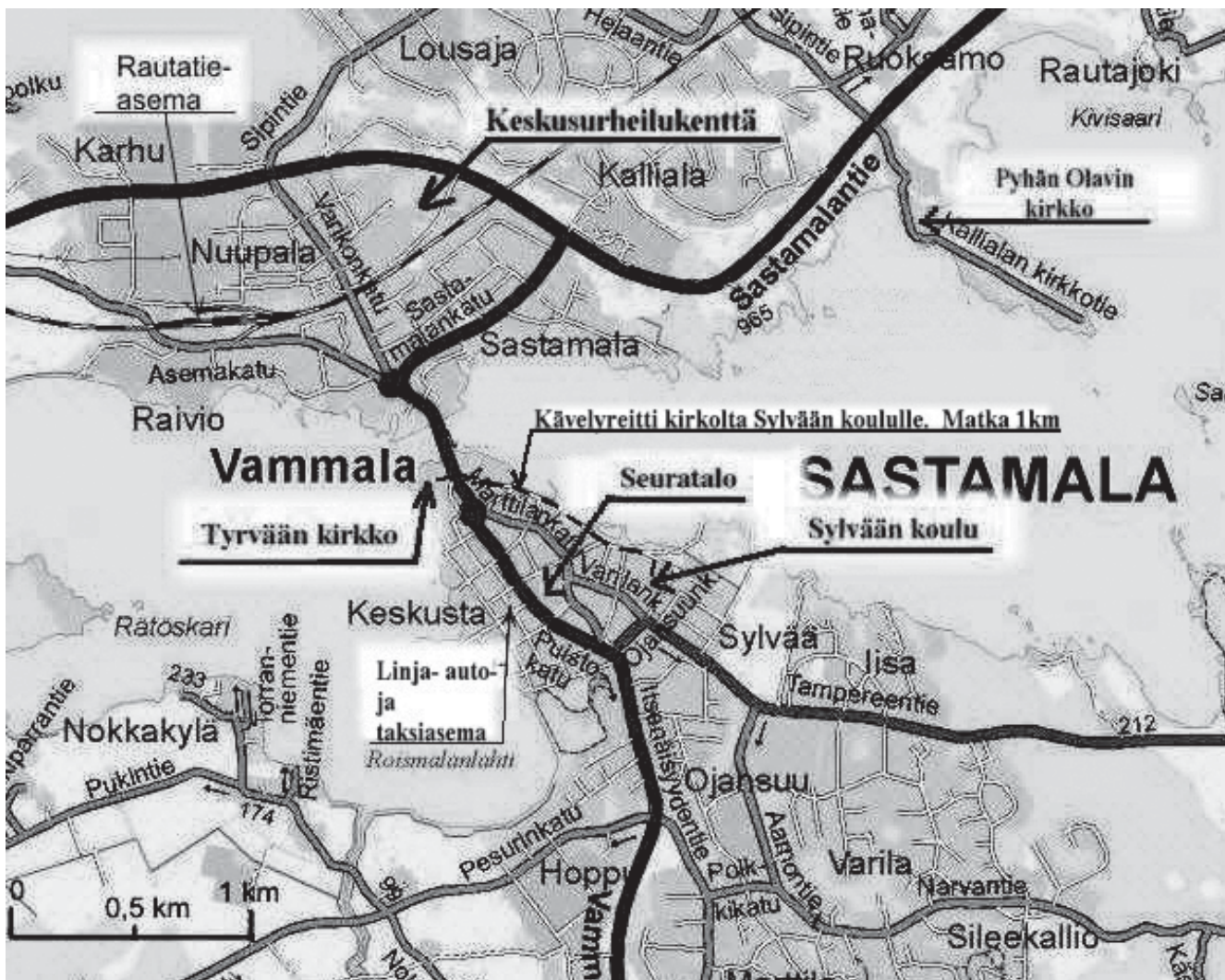
PERTTI HAKANEN puh. 0500 505 997

Vammalan Karjalaseuran pj.

PEKKA SALONEN puh. 0500 333109

Lisätietoja ja ohjelma kokonaisuudessaan:

www.kopteri.net/koti/vammalankarjalaseura/

Tervetuloa vierailemaan:

Sastamalan Seudun museo

Aukioloajat: 1.6.-31.8.
Keskiviikkoisin klo 12-18
Torstaista sunnuntaihin
klo 12-16

Pukstaavi

Avoimena: 1.7.-31.8.
ma-pe klo 10-18 ja
la-su klo 10-16
www.pukstaavi.fi/

Herra Hakkaraisen talo

Avoimena: kesä-elokuu
ma-pe klo 10-17
la klo 10-16
su klo 12-16
www.herrahakkaraisentalo.net/

Kirjakellari

Tyrvään Kirjakauppa Oy
Avoimena: ma-to 9.00-17.00
pe 9.00-17.30
la 9.00-14.00
www.kirjakellari.com/

Meille rakas

Aili Sylvia Helena Ukkonen

o.s Makkara

s. 9.8.1917 Vpl. Pyhäjärven Lohijoki
k. 14.6.2011 Nakkila

Ikävöiden

Anni ja Väinö

Eeva ja Erkki

Esa ja Marjatta

Timo ja Tuula

Eeva miniä

Simo vävy

lastenlapset perheineen

lastenlasten lapset perheineen

kummilapset perheineen

sukulaiset ja ystävät

*Ei murhetta, kipua taivaan tiellä,
on monta rakasta vastassa siellä.
Muistoissa elät keskellämme,
säilyt aina sydämissämme.*

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Kiitos osanotosta.

Rakas tätimme

Helvi Maria KIRSI

ent. Heimonen, o.s. Naskali

s. 25.11.1918 Vpl Pyhäjärvi
k. 27.05.2011 Sastamala

Kaipauksella muistaen

Eila ja Rauno perheineen
Edwin ja Kirsti perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

*Vei kotiin Herra jo uupuneen,
elon pitkän kulkea antoi.
Otti syliinsä vanhan ja väsyneen,
hänet rauhan rantahan kantoi.*

Siunattu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakas sisaremmeni ja tätimme

Irja PÄRSSINEN

* 17.1.1920 VPL. PYHÄJÄRVI
† 7.6.2011 SASTAMALA

Kaivaten

Aura, Helga ja Valma perheineen
Inkerin, Kyllikin ja
Maurin lapset perheineen
Marja ja Kalle perheineen
Muut sukulaiset ja ystävät

*Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.*

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos Irjaa muistaneille. Erityinen kiitos Tupahoivan
henkilökunnalle Irjan hyvästä hoidosta.

Kerro perheen ja suvun uutiset lehdessä

Pyhäjärvi-lehti julkaisee joka numerossa
tietoja perhetapahtumista,
kuten merkkipäivistä, edesmenneistä
ja valmistuneista.

Muistathan kuitenkin aina kysyä asianosaisilta
luvan tietojen julkaisuun.

Kirkonsanoma

Sieluni janoaa Jumalaa

Kun tulija saapuu sisälle Tyrvään Pyhän Olavin kirkkoon, häntä vastassa oleva alttarialue vangitsee katseen. Taiteilija Osmo Rauhalan maalaus ”Sunnuntaiaamu” kirkkaine auringonsäteineen ja taustalla singahtelevine pääskysineen virvoittaa sielua heti ensi silmäyksellä.

Sunnuntaiaamun säteiden vasemmalla puolella näet kyyhkysen, joka kuvaa Pyhän Hengen laskeutumista alas ja oikealla puolella lähteestä juovan peuran. Altari-ikkunan oikealla puolella on Pyhäjärven kirkosta peräisin oleva krusifiksi.

Peuraa lähteellä esittävä maalaus on nimeltään ”Sanan jano”. Se muistuttaa psalmin sanoista: ”Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa, niin minä kaipaan sinua, Jumala”, Ps. 42: 1.

Jano on meille tuttua tältäkin kesältä. Helteellä koko

luomakunta janoaa vettä. ”Vettä. Vettä. Ihan kylmää vettä,” sairastunut suunsa kuivuuteen. Hanavettä vai pullovettä, kyseltiin joskus lehden palstoilla. Vastaaja suositteli juoksevaa vettä hanasta. Se sisältää usein vähemmän bakteereita kuin seisova pullovesi.

Jeesus lupasi janoisille elävää vettä. Elävä vesi on virtaavaa vettä tai lähdevettä vastakohtana seisovalle säiliövedelle. Jeesus puhui ihmisen hengellisestä janosta. Vaikka ihminen saisi kaikki maailman rikkaudet, kauneimmat naiset ja koimeimmat miehet, parhaat juomat ja ruoat nautinnon halunsa tyydyttämiseen, se ei riitä täyttämään ihmisen syvintä kaipuuta.

Ihminen janoaa rakkautta ja armollista Jumalaa. Jeesus lupaa, että hän voi tyydyttää tämän janon. Hän lupaa eläväksi tekevän Py-

hän Hengen jokaiselle anovalle. Hänen sanansa ovat Henki ja elämä. Pyhän Hengen vaikutuksesta Jumalan sana alkaa elää ja vaikuttaa meissä. Hän kirkastaa meille Jeesuksen Kristuksen, joka oli ja on täynnä armoa ja totuutta. Hän vaikuttaa meissä uskon syntien anteeksisaamiseen ja iankaikkiseen elämään.

Käyn silloin tällöin Köyliössä lapsuuteni leirimaisissa. Siellä on laaja, kirkasvetinen Kuninkaanlähde. Muistan, kuinka tummien vesien äärellä kasvaneena juoksin leiriaikana vähän väliä ihastelemaan ja ihailemaan pohjaan asti selkeästi näkyvää lähdetä. Vesi oli kylmää, kirkasta ja juomakelpoista niin kuin lähdevesi useimmiten on. Lähteellä käynti oli juhlahetki.

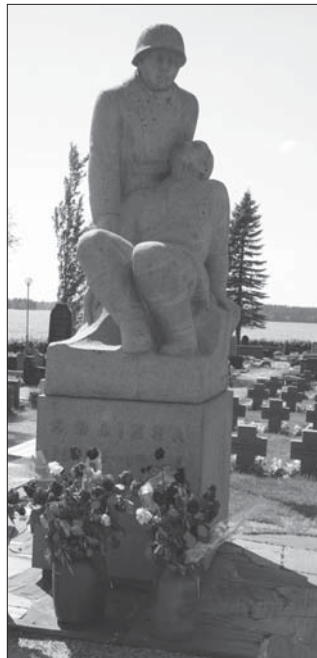
Olen joskus ihmetellyt, kuinka Jumalan sanaa tutkiessa ja rukoillessa tulee hyvä olo. Nyt ymmärrän. Olen ollut silloin elämän veden lähteellä. Kunpa useammin viipyisin tällä lähteellä. Tämä lähde on avoin kaikille, joilla on ikävä elävää Jumalaa.

Vielä perille päästyämme mekin saamme nauttia elämän veden lähteestä. Ilmestyskirja kuvaa sitä näin: ”Nälkä ei heitä enää vai-vaa, ei jano, enää ei heitä polta aurinko eikä paahtava helle. Karitsa, joka on valtaistuimen edessä, kaitsee heitä ja vie heidät elämän veden lähteille, ja Jumala pyyhkii heidän silmistään kaikki kyynelät.”

MIRJA TENKANEN

Tyrvään kirkko, jossa Pyhäjärvi-juhlien jumalanpalvelus pidetään 17.7. Kirkkomaalla ovat mm. oheiset muistomerkit, sodan uhrien muistolle ja kotirintaman kunniaksi pystytetyt.

Kuolleita

Suruviestinä ilmoitamme, että rakas Isämme ja Pappamme **Toimi Aukusti Mikkola**, Vpl Pyhäjärven Pyhäkylästä, on nukkunut pois 8.6.2011, 90 vuoden ikäisenä.

- Kaipauksella Omaiset

Isäni, mofamme, veljeni Paul Kustaa Vilho RISSANEN

s. 7.2.1931 Vpl. Pyhäjärvi
k. 22.5.2011 Fuengirola

Sydämesi oli lämmin ja rakastava.

Muistoasi kunnioittaen
Pia, Reijo, Jenni ja Jesse Jokilahti
Katri ja Osmo Voutilainen
Camilla ja Mäns Lindfors
Ragni Rissanen

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Kiitämme osanotosta.

OIKAISU kesäkuun Pyhäjärvi-lehdessä sivulla 2 olleeseen kuvaan, jossa olivat **Henttosen** tyttöt Yläjärven rannalla. Tytöt Anni ja Aune eivät ole Vilppo Henttosen tyttäriä, vaan Vilppo on heidän pappansa. Annin isä on Matti Henttonen, ja Annin syntymäaika on 29.7.1928. Aunen isä on Heikki Henttonen ja Aunen syntymäaika on 9.11.1937. Anni kertoi, että hän on kuvassa 13-14-vuotias eli kuva on vuodelta 1942 tai 1943 Yläjärven rannalta.

Rakkaamme

Mirja Anneli Elo

o.s. Häsä

s. 20.2.1940 Alavus, evakossa
k. 7.6.2011 Hausjärvi, Hikiäntiellä

*Nyt olen vapaa ja mukana tuulen,
saan kulkea rajalla ajattomuuden.
Olen kimallus tähden, olen pilven lento,
olen kasteisen aamun pisara hento.
En ole poissa, vaan luoksenne saavun
mukana jokaisen nousevan aamun.
Ja jokaisen tummuvan illan myötä
toivotan teille hyvää yötä.*
(Eino Leino)

Rakkaudella ja kiitollisina muistaen

Pekka Pasi, Susan ja Lasse puolisoineen
Paavo, Emmi, Tuure ja Isa

Siunaus on toimitettu. Lämmin kiitos saamastamme myötätunnosta.

Merkkipäiviä

Kirjatoukka ja korvenraivaaja Leo Lehtinen 90 vuotta

– Haluan pitää itseni liikkeellä. Ei ole hyvä jäädä vain istumaan tai makamaan, sanoo 90-vuotispäivänsä alla polttopuita hakkaamassa ollut **Leo Lehtinen**, jota lähiympäristö yrittää varoitella rehkimästä liikaa.

– On vaikea olla tekevä mitään, kun on aina tottunut tekemään töitä, hän huomauttaa.

Huittisten Palojoella asuva Lehtinen syntyi vuonna 1921 Hyvinkäällä, mutta muutti 1932 vanhempineen ja veljineen Karjalaan Pyhäjärvelle, josta perhe hankki pienen maatilan.

Kuudesta veljeksestä viisi joutui sotaan. Lehtinen toimi koko sota-ajan radistina tulenjohtueessa. Hän suoritti 1. luokan radiosähköttäjätutkinnon, jonka 39 koulutettavasta selvitti vain kaksi.

– Radiojaokseen valittiin miehet sillä perusteella, että piti osata joko soittaa tai laulaa. Itse en osannut kumpakaan, mutta olin lapsena opetellut Pikkujättiläisestä morsemerkit, hän kertoo.

Lehtinen oli ollut ennen sotaa puutarhaharjoittelija-

Puuhailu kesämökillä on edelleen Leo Lehtisen mieluista harrastus.

na Fazerin omistamassa Taubilan kartanossa. Väli- rauhan aikana hän jatkoi puutarha-alaa Hyvinkään Pienviljelijäopistossa, mutta elämäntyöksi muotoutui maatilan viljely Satakunnassa, jossa koti kohosi ns. kylmälle tilalle. Se raivattiin pääosin suosta käsin kuokkimalla.

Veljeksillä oli suuri into opiskella, mutta koska elämä oli taloudellisesti tiukkaa, vain nuorin pääsi opintielle. Leo Lehtinen käytti sodassa vapaa-aikansa

opiskelemalla Kirjeopistossa. Suomen, ruotsin, saksan ja aritmetiikan opetuskirjeet kulkivat tiuhaan tahditiin postissa.

Posti sai niin ikään kuljettaa useita satoja kirjeitä, joita veljekset ahkerasti lähettivät toisilleen ja vanhemmilleen sekä tietysti tyttöystävillään.

Oppimateriaalin ohella muutkin kirjat kiehtoivat Lehtistä. Sota-aikana veljelle lähetetty kirje kertoo: ”Ostin eilen kirjan. Se on Ahon *Muistako?* Onpa hie-

Heinäkuussa 90 vuotta täyttävä Leo Lehtinen on aina ollut innokas lukija.

no kirja. Pääasiassa sellaista suorasanaista päiväkirjatyyliin kirjoitettua. Se on kuitenkin melkein kuin minun ajatuksiani täynnä”.

Koko Lehtisen veljessarja palasi sodasta vahingoittumattomana. Kiitollisuus tästä näkyy kirjeessä, jonka Leo Lehtinen on lähettänyt äidilleen syksyllä 1944: ”-terveenä ja elossa säilymisestä saamme tosiaan olla Jumalalle kiitollisia, sillä harvempi velisarja pääsee koonaan terveenä palaamaan”.

Sodan jälkeen Lehtinen löysi rinnalleen työntäyteisen elämän jakajaksi Vpl Pyhäjärveltä kotoisin olevan Ainin (o.s. Lahti), ja viime syksynä pariskunta

vietti timanttihäitään.

Lehtisen työikä kului tiiviisti maatilan parissa, mutta pojan ryhdyttyä tilan jatkajaksi aikaa jäi muun muassa toimintaan Huittisten Israel-yhdistyksessä sekä Huittisten ja Vammalan seudun Gideon-yhdistyksessä, joiden kummankin perustajajäsen hän on. Huittisten Vapaaseurakunta on hänelle niin ikään tärkeä.

Aikanaan hän toimi myös eri johtokunnissa, ja eläkevuosien alkuaikoina suoritti opintoja iltalukiossa, mutta viime vuosina pääharrastus on ollut lukeminen omaksi iloksi.

– Historia ja maantiede kiinnostavat eniten, hän kertoo.

Hyväntuulinen päivänsan-

kari löytää paljon ilonaiheita ympäriltään.

– Elän rakkauden keskellä, hän hymyilee viitaten vaimoonsa sekä poikaansa ja miniaansa, jotka asuvat samassa talossa.

Ilonaihetta on siinäkin, että päivittäin voi itse ajaa keskustaan maitokauppaan tai hoitamaan muita asioita. Kesäisin Lehtinen nauttii uinnista ja saunomisesta mökillä. Kotitalon töissä hän yhä auttaa voimiansa mukaan muun muassa pitämällä maatilan kirjanpidon.

– En osannut sodan jälkeen kuvitella, miten hyvin asiat voivat joskus olla, tyytyväinen päivän sankari hymyilee.

SINIKA LEHTINEN

Ylioppilaita

Nokian lukiossa on ylioppilastutkinnon suorittanut **Heikki Naskali**, vanhemmat Kirsti (o.s. Karttunen) ja Edwin Naskali, isovanhemmat Annikki ja Matti Karttunen (Noitermaa) sekä Elina ja Eemil Naskali (Alakylä).

Kallion lukiossa Helsingissä on ylioppilaksi kirjoittanut **Lauri Teivonen** Karkkilasta. Isänsä Jari Teivonen, Jarin vanhemmat Urho ja Helvi Teivonen, o.s. Pappinen, Pyhäjärven Yläjärveltä.

Kevään uusi ylioppilas **Minna Järvinen** (kuva ylh.) laskee ruusunsa Tyrvään kirkolla Karjalaan jääneiden muistomerkille.

Kuvassa myös Minnan isä Kari-Matti Järvinen ja mummo Leila Kivistö, o.s. Pakarinen. Leila Kivistön os. Pakarinen vanhemmat olivat Sylvi ja Matti Pakarinen Vpl Pyhäjärven Keljan kylästä.

Uusi tohtori Kukkojen sukuun

Lääketieteen lisensiaatti **Heli Maarit Kukko** (Kukkojen sukukirja T38.2) väitteli 13.05.2011 Merkelinsolukarsinoomasta otsikolla ”Merkel cell carcinoma -epidemiological study with special reference to polyomavirus and vascular factors in pathogenesis” Helsingin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa. Väitös tapahtui englannin kielellä. Vastaväittäjänä professori Hans-Günter Machens Münchenin Teknisestä Yliopistosta.

Helin vanhemmat on Hellin ja Mauri Kukko Sa-

vonlinnasta. Helin isän isä oli syntynyt Tiituan Tammalassa ja myöhemmin Koivumäen Juhona kutsuttu (Kukkojen sukukirja T37).

Merkelinsolukarsinooma on harvinainen ihosyöpä, jota esiintyy ensisijaisesti niillä ihoalueilla, jotka altistuvat auringolle. Vuonna 2008 merkelinsolukasvaimista löydettiin uusi polyomavirus, ja sairauden arvellaan olevan ainakin osittain virusperäinen. Merkelinsolukarsinooma on tyyppisimmillään nopeasti kasva-

va ihonalainen punertava kivuton patti, jota varsinkin alkuvaiheessa voidaan pelkän kliinisen kuvan perusteella pitää ateroomana tai paiseena. Tauti uusii herkästi, ja noin puolella sairastuneista se leviää imusolmukkeisiin ja kolmanneksella syntyy etäpesäkkeitä.

Väitöstutkimuksessaan Heli Kukko kartoitti Suomen Syöpärekisterin tietojen perusteella kaikki Suomessa vuodesta 1983 vuoteen 2008 todetut merkelinsolukarsinoomat. Tapauksia diagnosoidaan 10-20 vuodessa.

TERVETULO A SASTAMALAN SEUDULLE!

SASKY Sastamalan koulutuskuntayhtymä
Aikuiskoulutusosasto ja oppisopimustoimisto
www.aiko.fi

Aikuiskoulutusosasto ja oppisopimustoimisto kehittää ja toteuttaa ammatillista koulutusta ja siihen liittyviä työnantajapalveluita pääasiassa elinkeino- ja yritys-toiminnan tarpeisiin.

Käy katsomassa lisätietoa:
www.aiko.fi

**Aurinkoista kesää
toivottaa**

Vammalan II Hopun Apteekki
Superin liikekeskus, puh. (03) 512 3700
Ma-Pe 9-19, La 9-16
(parilliset viikot) Su 11-16

Tyrvään sivuapteekki
Asemakatu 10, puh. (03) 511 2300
Ma-Pe 9-17, La, Su suljettu

Avainapteekit

ACTAS

Asianajotoimisto ACTAS Oy
Puistokatu 16 A, PL 57
38201 SASTAMALA
puh. 010 548 6064
faksi 010 548 6065
www.actas.fi

Katja Arve-Salonen
asianajaja, varatuomari

Risto Tuori
asianajaja, OTL, varatuomari
Tampere - Sastamala - Valkeakoski

**Hoidamme kaikki maaseudun
kiinteistönvälitystehtävät ja
vaativatkin arvioinnit.**
Olemme johtava maaseutukiinteistöjen
välittäjä koko Länsi-Suomen alueella.

**Länsi-Suomen
Metsätilat Oy LKV**

Kiikanojantie 23, 38300 SASTAMALA
Jukka Pusa p. 0400 636 113 • www.metsatilat.fi

**HYVÄN MIELEN
APTEEKKI**

Vammalan 1. apteekki

Avoimma: ma-pe 9-19
la 9-16
Parittomien viikkojen
sunnuntait 11-16

**Tervetuloa
palveltavaksi!**

Puistokatu 15, 38200 SASTAMALA, puh. (03) 514 2271

Säästöpankki
Eläköön elämän rikkaus.

Eura, Huittinen, Kokemäki, Pori,
Säkylä, Ulvila, Vammala, Äetsä

www.säästöpankki.fi/huittistensp

**Herkulliset Kalaneuvos –tuotteemme
Vammalan torilta keskiviikkoisin
ja lauantaisin.**

Kalaneuvos®

... ja onnistut aina

**Fysioterapia
-myös laserhoito
Hieronta
kotikäynnit**

Fysioterapeutti
Maija Hassi
puh. 0400 778 506
maija_hassi@hotmail.com

**TYRVÄÄN
FYSIOPALVELU**
Marttilankatu 13 C4, Vammala

Raha-asiat hallinnassa?

Me autamme sinua kaikissa raha-asioissa.
Soita 0200 3000 (pvm/mpm) ma-pe 8-20,
niin varaamme sinulle tapaamisajan palvelu-
neuvojamme kanssa. Se kannattaa!

Puistokatu 12
Sastamala

Teemme sen mahdolliseksi

nordea.fi **Nordea**

Nordea Pankki Suomi Oy

**K SUPERMARKET
TORIKESKUS**

Tavallista parempi Ruokakauppa
Kauppias Ville Kiuru
Torikatu 1, Sastamala, puh. 010 239 9750
Palvelemme: ark. 7-21, la 7-18, su 12-18

VEIKKAUS **KUULUDIT** **Lähtö**
www.kokouksienpalvelu.fi

VAMMALAN SEUDUN

Osuuspankki

Kukka- ja pihapuoti
Rosalin Oy
www.rosalin.fi

ROYAL
COLLECTION
Special Wedding Edition

NOMINATION
ITALY

1955 **NYSSÖNEN**
Onkiniemenkatu 11, Sastamala, puh. (03) 512 6100

PUTIIKKI
Naiselle

Uimapuvuissa
hyviä
kesätarjouksia!

**Laadukasta ja
naisellista Sinulle**
Kauniit pitsiliivit tai sileät T-paitaliivit,
täytteellä tai ilman. Koot A-H 70-120

Laadukkaat sukkahousut
arkeen ja juhlaan.

- kiristämättömät polvisukat
- stay up sukat
- tukisukkahousut ja polvisukat

Puistokatu 18, Vammala,
puh. (03) 514 2665

Heinon Leipomo Oy

Sastamalankatu 70, Sastamala
puh. 03-511 2640

Kampaamo
Maritta Mäkinen

Narvantie 38 38200 Sastamala
puh. (03) 511 2066 050 5010 999

TERVETULOA PALVELTAVAKSI JA VIIHTYMÄÄN!

AUTO-JA TRAKTORIMUSEO

Juhlaviikonlopun aukioloajat:
Museo avoinna La-Su klo 11-15
La 16.7. pidennetty aukioloaika klo 19 saakka
Punkalaitumentie 158, 38250 Sastamala
www.kotajarvi-saatio.fi

Huonekaluliike Pekka Ahonen

SASTAMALA KANKAANPÄÄ HUMPPILA
Itsenäisyudentie 62 Torikatu 7 Kennintie 3
Puh. (03) 514 1840 Puh. (02) 572 2925 Puh. (03) 437 7866
Fax (03) 511 3375 Fax (02) 572 2926 Fax (03) 437 7846
www.hklahonen.fi

Kinnalan Koukku

Juhla-, kokous- ja majoitustilat vanhassa
päärakennuksessa. Suojeluskuntamuseo.
Marja ja Kaarlo Koukku, p. 050 401 1006,
www.kinnalankoukku.fi

Linja-autoliikenne

ANTTI LAUHAMO OY

Sastamala
Puh: (03) 513 0412

Kaihdinliike O. E. Saari

Pesurinkatu 5, SASTAMALA

Puh. (03) 514 3533

Essi Leppäkoski

juontaa ja laulaa
juhlissanne
ammattitaidolla.

essi.leppakoski@kopteri.net
www.essileppakoski.fi

Palvelemme Teitä näissä merkeissä.
Myynti, huolto, varaosat

Tervakallio
Camping

Pulakan tila, Nokia
p. 044 383 0867

TERVETULOA
EDULLISILLE KODINKONE
OSTOKSILLE

TEKNISET TUOMINEN

PUISTOKATU 14, 38200 SASTAMALA

Rudolfin Keidas

Kukkatie 19, Roismala
P. 050 596 0704,
0500 998 328
Maila ja Pekka Tilli

www.rudolfinkeidas.fi
info@rudolfinkeidas.fi

Kesälelu valikoimat parhaimmillaan!

erikoistavaratalo

VirTanen

tuotteita vauvasta vaariin

Tutustu netissä www.villenkello.fi

Luonnonkaunis Ellivuori on kesäkohteiden kärjessä poikkea syömässä,
yövy mukavasti ja nauti myös runsaista vapaa-ajanviettomahdollisuuksistamme!

Edullinen lounas joka päivä

Muhkea noutopöytälounas katetaan arkin klo 12-14 ja viikonloppuisin klo 12-15.
Maankuulun keittiön antimet ovat myös edullisia: arkin lounas vain 13 €,
lauantaisin 15 € ja sunnuntaisin 17 €!

Huonehinnat kesäaterässä

Kun yöpyy edullisesti, jää rahaa muuhunkin: 1 hengen huoneet alkaen 70 €/yö, kahden
hengen huoneet alkaen 80 €/yö ja perhepaketti 2 hengen huoneessa vain 100 €/yö
(2 aikuista + 1-2 lasta, 1 lisävuode). Aamiainen, saunat sekä allasosaston ja kuntosalin
vapaa käyttö sisältyvät majoitukseen.

Kokous- ja vapaa-ajankeskus

HOTEL
ellivuori
www.ellivuori.fi

Ellivuorentie 131,
38130 Ellivuori, Sastamala
puh. 010 835 1900,
fax (03) 515 4210,
hotelli@ellivuori.fi

Siivouspalvelua sekä puhdistusaine- ja
siivousvälinemyyntiä kotitalouksille ja yrityksille

Vammalan SIIVOUSHUOLTO

www.siivoushuolto.net

Onkiniemenkatu 9, 38200 Sastamala, puh. (03) 511 2316

Nuijan varresta

Kesä on tapahtumia täynnä

Arkisen aherruksen lomaan joka kuukaudelle ja monelle viikonlopulle on riittänyt ohjelmaa. Pyhäjärven ja Sakkolan isännöimän kevätmatkan haasteet tiivistyivät yhteisen matkan tarjoamiin elämyksiin kevään Kannaksen maisemissa. Esittelykierros sisälsi alueemme muistomerkkien lisäksi Taubilan alueen ja Pyhäjärven ympäriajon sekä käynnin Käkisalmen kaupungissa.

Tavanomaisten matkakohteiden lisäksi meillä oli tilaisuus linnuston ja luontokohteiden tarkkailuun erityisesti Kahvenitsajärven alueella hyvien asiantuntijoiden opastuksella. Päivä huipentui paikallisten kunnanjohtajien kanssa nautittuun yhteiseen illalliseen majapaikassamme Musakan Lomarannassa.

Yksi matkapäivä oli varattu Sakkolan esittelyyn ja käyntiin Taipaleenjoella ja sen kuuluisilla taistelupaikoilla. Kukkatervehdyksemme muistomerkeille ilmaisevat kunnioituksemme muistaa menneiden sukupolvien työtä ja uhrauksia, joiden vuoksi voimme edelleen elää vapaana kotimaassamme Suomessa.

Kesäkuun toisella viikolla minulla oli tilaisuus matkustaa taas Pyhäjärvelle Tuomo Hinkkasen matkaryhmän mukana. Tämä matka oli yksi niistä harvinaisista matkoista, jossa olen ollut ”turistina” mukana, ilman kuljettajan tai matkanjohtajan tehtäviä ja velvollisuuksia. Tarvittaessa olin kuitenkin käytettävissä. Ehkäpä siksi tämä matka jäi mieleeni erilaisena kokemuksena.

Haluan kiittää näiden molempien matkojen osallistujia ja järjestäjiä yhteisistä matkamuistoista, joihin on mukava palata myöhemminkin.

Karjalan Liiton kesäjuhlat pidettiin Turussa viikkoa ennen juhannusta. Tähän vuosittaiseen suurtaapahtumaan osallistui tänäkin vuonna noin 15000 ihmistä. Osallistuin tapahtumaan kolmen sukupolven edustajien kera, koska Turku tarjosi paljon nähtävää ja koettavaa tuon viikonlopon aikana.

Varsinaisen juhlaohjelman lisäksi kävisimme perjantaina Turun linnassa.

Opastetun kierroksen aikana kuulimme selostuksen linnan seitsemän vuosisadan rikkaasta historiasta. Esityksen jälkeen tuli mieleeni aikaisemmin kuulemani tarina koulupojasta, joka linnassa kesällä käytyään selitti kotona kotiväelle: ”Se Turun linna on ihan siinä jäätelökioskin vieressä”! Näinhän se taitaa lasten näkökulmasta katsottuna olla.

Kesäjuhlien lippukulkue on aina näytävä ja mielin jäävä kokonaisuus, joka ryhmittyi kauppatorille sunnuntai puolen päivän aikoihin ja lähti liikkeelle tasan klo 12.00. Ratsupoliisit johtivat kulkueita läpi kaupungin noin kahden kilometrin päässä olevalle Kupittaan juhlapaikalle.

Olimme varautuneet sateen sattuessa sadetakein. Niitä tarvittiinkin lippujen ja airueiden marssiessa sisälle Veritas-stadionille. Vaikka kesäinen sade jatkui koko pääjuhlan ajan, en kuullut kenenkään purnaavan. Minun toinen airueeni, 11-vuotias Katariina, Kaukolan kansallispuvussa tuli pyytämättä naurusuin vuorolleen Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön lipun vartijaksi vuorottelemaan minua ja Ritva-mummoa. Ottaen huomioon näinkin suuren väkimäärän, järjestelyt toimivat mielestäni hyvin. Monen tutun näkeminen ja ”haasteleminen” jätti juhlista paljon hyviä muistoja. Ensi vuonna juhlat ovat Lahdessa.

Hyvät lehtemme lukijat! Vpl. Pyhäjärvi-juhlien valmistelut Sastamalassa etenevät suunnitelmien mukaan. Juhlatoimikunta ja lukuisa talkooväki on tehnyt ahkerasti työtä juhlien onnistumiseksi. Luvassa on monipuoliset ja hyvät juhlat, jonne kannattaa osallistua läheltä ja kaukaa. Tervetuloa ja nähdään Sastamalassa 16.-17.7.2011.

YRJÖ S.
KAASALAINEN
Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön
hallituksen puheenjohtaja

Tilaa Pyhäjärvi-lehti
omaksi, ystävälle tai
sukulaiselle lahjaksi
p. 040 730 2622

vpl. **Pyhäjärvi**

Tuohitöiden suomenmestarin taidonnäytteitä esillä Pyhäjärvi-juhlilla

Häijäässä kauniissa omakotitalossa asuu todellinen tuohen käsittelyn mestari. Me Vammalan Karjalaseurasta pääsimme toukokuussa vierailemaan **Maija Nurmisen** kotiin tutustumaan hänen uskomattomaan tuohitöittensä kokeluun.

Maija Nurminen on karjalaista juurta ja sukua. Hänen äitinsä oli Elna Mirjami Kuisma, o.s. Paavilainen, Räisälästä ja isä Johannes Kuisma Sakkolasta. He asuivat Pyhäjärven Konnitsan kylässä. Maijan mummo eli äidin äiti oli Aina Paavilainen, os. Puukka, ja äidinisä oli Simo Paavilainen Räisälästä.

Nämä Maijan isovanhemmat olivat molemmat käteviä käsistään, sillä ukko-Simo oli taitava kanteleitten tekijä, ja hän taisi myös kanteleen soittamisen.

Aina-mummo oli sitten se tuohitöitten tekijä. Pienenä tyttönä Maija istui mummon vieressä katselemassa silmää tarkkana, miten se mummo saa tuohen taipumaan tahtonsa mukaan. Siinä mummon vieressä istuessa hän halusi itsekin kokeilla tuohitöitä, ja sai näin oppinsa mummoa katselemalla.

Jo koulutyttönä hän teki joillekin koulukavereilleen pienet tuohiset saappaat muistoksi.

Ensin pitää tietysti saada materiaalia, mistä voi töitä tehdä. Maijan aviomies Pekka Nurminen lähtee vai-

Kolminkertainen tuohitöiden SM-taitaja Maija Nurminen saa tuohen taipumaan melkein mihin vaan.

monsa ja tikapuiden kanssa metsään. Metsänomistajalta pitää tietysti saada lupa ottaa koivuntuohta. Aviomies Pekka kiipeää tikkaitten avulla puuhun, ja pudottelee sieltä tuohilevyjä puun alla odottelevalle vaimolleen. Joskus heille ilmoitetaan kaadettavista koivuista, mistä voi tuohtaa kiskoa.

Pekka on tehnyt Maijalle työhuoneen omakotitalon siipeen. Työhuone on samalla tuohitöitten näyttelypaikka. Siististi kaikilla seinillä ja lattialla on satoja toistaan taidokkaampia töitä. Löytyy pie-

nenpienestä tuohinauhasta tehtyjä helminauhoja ja sormuksia, löytyy oikean kokoinen vauvan kantokoppa jne.

Maija on tehnyt erääseen Tampere-talon esitykseen kymmeniä tuohivirsuja ja hän on myös tehnyt tilaustyönä tuohisen divaanin suunnittelija Harri Koskille.

Ansiotyönsä ohella Maijalla riittää aikaa vielä muiten opettamiseen. Hän on opettanut noin 20 vuotta kansalaisopistoissa tuohitöitä. Nykyään hän on Sastamalan opiston opettajana.

Maija Nurminen on kol-

minkertainen tuohitöitten Suomen mestari ja hänen kotonaan oli kolme komeaa pokaalia todistamassa mestaruuksista. Myöhemmin hän on toiminut kilpailujen tuomaristossa.

Nykyään alkaa tuohen käsittelemisen taito unohtua, ja vain harvat tuohitöitä osaavat tehdä, siksi Maija Nurminen on haluttu vierailija kesäisissä käsityötapahtumissa ja museoilla.

Tulevilla Pyhäjärvi-juhlilla Sastamalan Vammalassa Maija Nurmisen töitä voi ihailla juhlapaikalla Sylvään koululla.

IRJA KÄRKI

Tule mukaan Voimistelu- ja Urheiluseura Kaiun muistoviestiin 16.7.

Katso ohjeet internetistä tai edellisestä lehdestä!

Uot sie miul sukkuu?

Sylvään koululla lauantaina 16.07. klo 11.00 Vpl Pyhäjärven verotuskarttatiedot 1769-75 siirrettyä 1930-luvun lopun topografikartoille. Karttamatkan oppaana Matiskalaisjuurinen Esko Simonen. Lisäksi kaivetaan esiin netistä Vpl Pyhäjärven asukasluettelo vuodelta 1754.

Sen jälkeen päivää jatketaan sukutapaamisilla. Pärssiset ottakaapa mukaan tehdyt sukuselvitykset ja -tutkimukset, kiinnitetään ne vuosilta 1724 ja 1754 oleviin henkilöluetteloihin Kahvenitsan kylällä. Tule näin avustamaan sukukirjan aineiston kokoamista.

Sylvään koululla tavataan
ANTERO PÄRSSINEN

MARIA JA JUHO PAKARISEN SUKU

kokoontuu Pyhäjärvi-juhlilla
Sastamalassa lauantaina 16.7.2011
Sylvään koululla klo 12:30

Kokouspaikkana Sylvään koulun luokahuone,
tarkempi tila ilmoitetaan aulassa suvun esittelypisteellä.

TERVETULOA!

**Juhlavieras! Kirjaparia
Kaunista Vpl Pyhäjärveä, osat I ja II,
saatavana edullisesti, ilman lähetyskuluja,
Pyhäjärvi-juhlien kirjapöydältä Vammalassa.**

Pyhäjärvi-tuotteita lahjaksi ja omaan käyttöön

Vaakunapaitoja edullisesti esim. lahjaksi ja asukseksi kotiseutumatoille juuristamme kertova Vpl. Pyhäjärven vaakunapaita! Tilaukset Kaarina Pärssinen 040-519 3036, e-mail kaarinaparssinen@gmail.com ja Kaisa-Liisa Korhonen 050-590 5433, e-mail kaisaliisa.korhonen@kolumbus.fi. Aidon värisellä Vpl. Pyhäjärven vaakunan kuvalla ja tekstillä PYHÄJÄRVI VPL varustettua erittäin hyvälaatuista T-paitaa löytyy joko valkoisena tai helmenharmaana, koot S, M, L, XL, XXL. Kappalehinta edelleen vain 12 eur/kpl, jos tilaat 10 kpl saat ne yhteishintaan 100 eur.

Dokumenttielokuva Muistojen järvi vuosilta 1939-44 Pyhäjärvellä, tulossa lisäpainos DVD-versiosta, hinta entinen 20 eur.

Seuran 50-vuotishistoriikki (2007) tarjoushintaan 10 eur/kpl. Postitettaviin lähetyksiin lisätään postituskulut, myös Karjalatalolta noutamisesta voitte sopia.

Vpl. Pyhäjärvi-seura ry.

Muistathan: tuotteet saat Pyhäjärvi-juhlilta
Sastamalasta ilman postikuluja!

Mie ja sie saivat kiitosta mnää ja snäältä Karjalaiset kesäjuhlat vietettiin Euroopan kulttuuripääkaupungissa

Turussa kaupunkilaisilta tuli runsaasti spontaaneja kiittäviä kommentteja, kun Karjalan Liiton ja Varsinais-Suomen Karjalaseurojen piirin voimaponnistus Karjalaiset kesäjuhlat valtasivat kulttuuripääkaupungin. Karjalaiset otettiin innolla vastaan. Koko vuoden jatkuva ohjelmatarjonnan paljous kulttuuripääkaupungissa ei ollut ihmisiä turruttanut.

Onnistuneet juhlat kokosivat kolmen päivän aikana 15000 osallistujaa. Avajaisiin jäähallissa osallistui runsaat pari tuhatta, juhla-alueessa marssi toistatuhatta, kaatosateen runtelemasa pääjuhlassakin Veritas-Stadionilla sinnitteli nelisen-tuhatta. Ja lisäksi lukuisat muut, päivien aikana järjestetyt konsertit ja kulttuuritilaisuudet olivat suosittuja nekin. Juhlien Karjalaisella torilla ja Pitäjänfossa oli selvästikin runsaammin kävijöitä ja kyselijöitä, kuin viime vuotisilla kesäjuhlilla Helsingissä. Hyvä yleisömenestys taannee tällä kertaa järjestäjille tappiottoman loppusaldon.

Kerrassaan hämmäntävänä turkulaisten kiinnostuksen juhliin koki, kun paikallista väkeä tulvehti perjantain juhlaseminaariin ja viikonloppuna Karjalaiselle torille. Juhlaseminaarin pitopaikkaan työväenopistolle on totuttu tulemaan hyvien esitelmien kuulemaan, ja niin tekivät useat paljasjalkaiset turkulaiset nytkin.

Paikallisia ja meitä karjalaisia ”Suomenlahden vanhat valtakaukungeit”-aiheesta kiinnostuneita kertyi koko päivän mittaiseen seminaariin lähes puolitoista-

sataa. Aiheensa ykkösasi-antuntijoista onnistuneesti valitut esitelmöitsijät takasivat, että kiinnostus palkittiin. Tila ei salli seminaariesitelmien raportointia. Mutta erityisesti **Silvo Hietasen** Narvasta ja **Tapion Salmisen** Tallinnasta Suomenlahden valtakaukungeina laajasti kertoneet esitelmät sävähdyttivät. Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen tutkija **Katriina Siivosen** aihe Kulttuurien kohtaaminen nyt ja tulevaisuudessa antoi runsaasti eväitä pohtia seminaarin jälkeenkin, miltä karjalaisuuden tulevat ajat näyttäivät

Säiden armoilla selvitettiin hyvin

Koko kesäjuhlien viikonlopuksi oli luvattu sadetta. Sitä tuli ensimmäinen tuhti annos juhlaseminaarin jälkeen, iltaseitsemästä lauantaiamuun yhdeksään. Mutta haattasi tuskin muita kuin loppuunmyydylle Karjalaiselle klubille kerääntyneitä. Sitten pilvipoutainen, osin aurinkoinenkin, lämpimähkö kesää heli tapahtumasta toiseen rientäneitä. Niin karjalaista kansaa kuin taivaalle tähyilleitä, viikonloppuun suurta lentonäytöstä ihailleita ihmismassoja. Niin aina sunnuntaihin kahden paikkeille asti, sillä vettä alkoi valua kaatamalla pääjuhlan alun lähestyessä.

Lippujen kantajilla ja airueilla, joita kertyi noin 230 kolmikokoon verran, oli haastetta kerrakseen järjestäytyessään koko parituntisen pääjuhlan ajaksi Veritas-Stadionin kentän reunamille. Niin he kuin 220 eri-ikäi-

Pääjuhlasta poistuneessa lippulinnassa nähtiin mm. kuvan vasemmassa laidassa Vpl. Pyhäjärven lipun kanssa marssimassa Yrjö S. Kaasalainen airueineen.

sen tanhuajan joukko jouduivat esiintymään muovikalvot yllään. Tällöin tämä värikkäin osa pääjuhlasta näytti katsomon suojasta tarkasteltuna ja kuvista jälkeensä katseltuna kuin olisi katsellut ruudulta mustavalkoista filmiä!

Kaikkille esiintyjille ja juhla-koneiston sateessa ahertaneille talkoolaisille pääjuhlasta tuli varmaan unohtumaton elämys, vaikkei kastuminen ja mahdollinen kylmettyminen olisi ihan keuhkotautia tuonutkaan.

– No, kyllä selvitettiin, kun oli varauduttu, raportoi Vpl. Pyhäjärven lippua kantanut ja sadetakein varustautunut **Yrjö S. Kaasa-**

lainen airueinaan puolisonsa **Ritva Kaasalainen** ja tyttärentyttäreensä **Katariina Kalliomäki**.

Mahtoi lippujen kuivuminen säilytyskuuntoon kestää ainakin pari päivää. Omat nahkasandaalit olivat kuivat vasta kolmantena päivänä juhlista. Ja helmat märkinä lainafereissään, urheilutakkiin kylmää torjuakseni kääriytyneenä olo oli kuin vara-Pirrellä, rakastamallani Eija Vilppaan sankarihahmolla.

Paavo Värynen Karjalan heimon kohtalon hetkestä

– Jos ei tätä **Paavo Värynen** kesäjuhlapuhetta muusta muisteta, niin siitä, että ymmärsi ilmoittaa lyhentävänsä sitä huomattavasti sääliessään kentällä koko juhlan ajan sateessa värjötelleitä satoja esiintyjä, toikaisi **Antero Pärssinen**, Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön kunniapuheenjohtaja.

Alla muutama teema pääjuhlan juhlapuheesta.

– Suomen ja Karjalan historiassa rajaa idealismin ja realismin välillä on jouduttu käymään monta kertaa. Yleensä olemme toimineet oikein. Muistamme itsenäisyytemme alkuvaiheen heimoaateen, jonka elähdyttämänä vahvat voimat pyrkivät liittämään Suomeen laajalti sellaisia suomensukuisten kansojen asuttamia alueita, jotka eivät olleet kuuluneet meidän parempaan Ruotsin valan aikana kuin kuuluesamme autonomisena suuriruhtinaskuntana Venäjään. Heimoaate oli aikansa idealismia. Sitä pyrittiin kuitenkin toteuttamaan epärealis-

Kansanedustaja Ilkka Kanerva toi juhlille avajaisissa esittämänsä valtiovalan tervehdyksen, josta häntä kiitteli Karjalan Liiton puheenjohtaja, kansanedustaja Marjo Matikainen-Kallström.

Pääjuhlan lähtökahveilla lämmittelemässä törmäsivät toisiinsa nyt ensi kertaa elävässä elämässä netin Facebookissa tutustuneet karjalaisjuuriset **Kaarina Pärssinen Tuusulasta (vas.)** sekä pikkuserkukset **Tuula Aula Laitilasta** ja **Kuolemajärven Sirkkiät-seuran sihteerin Merja Kalenius Tuusulasta**. Pikkuserkuksille sukua ovat myös pyhäjärveläiset **Matikaiset**.

tisten tilannearvioiden pohjalta ja epärealistisin keinoin, arvioi ulkomaankauppaministerinä puhunut Värynen.

– **Urho Kekkonen** Karjala oli sydämen asia. Historiantutkimus on osoittanut, että hän teki jopa uhkarohkeita aloitteita aluejärjestelyjen aikaansaamiseksi. Saimaan kanavan vuokraaminenkin liittyi Kekkonen pyrkimyksiin saada ainakin osa Karjalasta palautetuksi Suomelle. Oliko missään vaiheessa todellista mahdollisuutta siihen, että ainakin osa Karjalasta olisi voinut palautua Suomelle? Mielestäni se mahdollisuus olisi ollut olemassa, jos **Nikita Hrushtsh** olisi saanut jatkaa pidempään Neuvostoliiton johdossa, arvioi Värynen Karjalakysymyksen vaiheita.

Juhlapuhujan mukaan **Mihail Gorbatshev** uudistuspolitiikan käynnistyttyä ja etenkin Neuvostoliiton hajottua suomalaisten mahdollisuudet liikkua ja toimia rajantakaisessa Karjalassa ovat parantuneet. Nämä mahdollisuudet on hyödynnetty mm. lähialueyhteistyötä kehittämällä.

– Karjalan Liittokin on saanut tukea toiminnalleen luovutetussa Karjalassa, antoi Värynen tunnustusta karjalaisille.

Linjapuhe Matikainen-Kallströmilä

Toukokuisessa KL:n Liittokokouksessa liiton puheenjohtajaksi valitulta kansanedustaja **Marjo Matikainen-Kallströmilä** kuultiin pääjuhlassa monen hartaasti odottama linjapuhe. Hän alleviivasi Karjalan Liiton hyväksymien strategisten linjojen toteuttamisen tärkeyttä työssään. Lisäksi hän totesi:

– Liittomme on kuljettava ajan mukana ja opeteltava uusia, parempia menettelytapoja toimintaamme. Samalla kun parannamme palvelua jäsenistöön päin, on tärkeää huolehtia henkilökunnan jaksamisesta ja hyvästä työilmapiiristä.

Liiton taloudenhoitoa kritisoineille puheenjohtaja Matikainen-Kallström kiittosi; Suu säkkiä myöten, noudatetaan taloudessa kuitenkin tätä hyvää karjalaista ohjetta, mutta haasteita on.

– Karjalatalo, näyteikkunamme ulospäin, kaipaa avokkaan, vuonna 1974 valmistuneen rakennuksen kunnostamista viimeistään nyt, hän alleviivasi.

Siihen on ahkerana Karjalatalon käyttäjänä helppo yhtyä.

KAARINA
PÄRSSINEN

Karjalaisen sävellyskilpailun helmistä tehtiin levy

Karjalaisseurojen Tampereen piirin viime vuonna järjestämä uusien karjalaisten laulujen sävellyskilpailu sai aikaan odotettua suuremman mielenkiinnon: kilpailuun otti osaa huikeat 276 sävellystä. Kilpailun voitti helsinkiläinen **Juha Lanu** sävellyksellään ”Äiti Karjala”.

Koska kilpailuun lähetettiin runsaasti hyviä sävellyksiä, päätti Tampereen piiri poimia hieman isomman otoksen lauluja ja koota niistä cd-levyn. Karjalaisilla kesä-

juhlilla Turussa julkaistulla levyllä on 17 laulua.

Äiti Karjala -cd-levyä voi tilata Ritva Surakalta, puh. 0407395282 ritva.surakka@pohjolanproto.fi.

Samoin häneltä voi kysellä kilpailussa palkittujen kappaleiden nuotteja. Suunnitteilla on myös toinen äänite ja laulukirjan teko.

-MRT

Kauvatsan karjalaisten kesäretki Pyhäjärvelle

Kauvatsan karjalaiset tekivät perinteisen kesäretken kotikonnuilleen Pyhäjärvelle 10.6. – 12.6.2011. Sää suosivat ja viranhaltijat valtakuntien rajoilla olivat suopeita.

Jo toisen kerran tämän kirjoittaja pääsi kuokkavieraaksi ”Lahnavalkaman lasten” kesäretkelle. Kauvatsan karjalaisten matka Pyhäjärvelle täytti **Putuksen Hannun** bussin liki viimeistä istuinpaikkaa myöten.

– Meitä on 40, puheenjohtaja **Tuomo Hinkkanen** ynnäsi joukkojaan rajalle tultaessa.

Yksi matkalainen joutui jäämään Lahdessa kyydistä pois, kun passi ei tullut mukaan. Ilman sitä itärajaa ei ole ylitetty kuin 70 vuotta sitten alkaneissa kahinoissa.

Hellerajaa hiponeessa lämmössä retkeläiset matkasivat yli rajan ja läpi Viipurin kohti määränpäänä ollutta **Musakan Antin** Lomarantaa. Sen verran kuitenkin poikettiin menomakallakin Viipurissa, että Sorvalin valinnasta täydennettiin evästarantoja.

Taitavasti osaa karjalaisjuuret omaava Hannu Putus luotsata bussinsa ohi edelleen paikoillaan olevien Karjalan kuoppien ja kivien. Varakuljettajana toimi **Yrjö S. Kaasalainen**, joka arvalla numero 13 voitti viime vuoden Pyhäjärvi-juhlien matkan Karjalaa.

Matkaajat olivat enimmäkseen toisilleen tuttuja, sukulaisia ja ainakin samaa

heimoa. Ikäjakamaa kulki kymmenen ja liki kahdeksankymmenen vuoden välillä. Kyydissä oli ensimmäisen, toisen ja kolmannen polven karjalaisia.

Opettavaista oli kuulla Hannu Putuksen, Yrjö Kaasalaisen ja **Kauko Hinkkasen** opastusta ja ohitse vilistävien paikkojen kuvauksia. Seitsemän vuosikymmentä aikaisemmin olivat tuhannet suomalaiset miehet valmiusasemissa, sillä jatkosota oli ovelta.

Kauko Hinkkanen puhui rajoista ja erityisesti rauhanteoista. Hän aloitti Pähkinäsaaren rauhasta ja päättyi Pariisin rauhansopimukseen.

Pähkinäsaaren rauhassa vuonna 1323 Suomi sai itärajan, mutta Karjala jaettiin kahtia. Rajan länsipuolen karjalaiset omaksuivat ruotsalaisten tavat ja roomalaiskatolisen uskonnon. Viipurista tuli Ruotsin Karjalan keskus. Novgorodin haltuun jääneen Laatokan Karjalan keskuspaikaksi muodostui Käkisalmi.

Pariisin rauhansopimuksessa 1947 vahvistettiin nykyinen itäraja. Ominaista kaikille rauhanteoille on ollut, että ne ovat koskettaneet eniten Karjalan kansaa ja karjalaista heimoa. Se on joutunut olemaan vuositasaisena puskurina idän ja lännen kiistoissa.

Muistoa kunnioittaen Antti Musakan Lomaranta Pyhäjärvellä on ollut lukeuttamattomien kotiseutumakajien majapaikka. Nyt kun Karjalasta etsii juuriaan

kolmas polvi, Antti Musakka tarjoaa isänsä työn jatkajana turvallisen tukikohdan ja opastusta myös uusille Karjalan matkalaisille.

Kauvatsan karjalaisten huonevaraukset oli tehty jo kaksi vuotta sitten. Hikisen päivän päätteeksi matkalaisille oli tarjolla lepoa ja ravintoa. Moni pulahdi saunan jälkeen Pyhäjärven vilvoittavaan veteen.

Kaukana korvessa kukui käki. Satakieli lauloi läpi valoisan kesäyön.

Jo ensimmäisenä iltana lähtivät jotkut matkalaiset omille retkilleen. Kaikkiin kyliin ei enää pääse tavallisella autolla ja maastureista oli pulaa, kun ihmiset olisivat halunneet nähdä vanhempiensa tai isovanhempiensa kotipihoja.

Bussin takapenkiltä näin, miten muutama ”Lahnavalkaman lapsista” pääsi sisälle entiseen vanhempiensa kotiin. Tutut talot ovat paikoillaan ja niistä on tullut kesäretkien vierailukohteita.

Sittenkin koko matkan kohokohta oli seppeleen lasku sankarivainajien hautausmaahan muistomerkillä. Kaunis kukkaseppelä oli kulkenut pitkän matkan Satakunnasta Viipurin läänin Pyhäjärvelle. Seurasin tilaisuutta bussin ikkunasta. En kuullut sanoja enkä puheita. Näin vain ihmiset, jotka katsoivat tarkasti, mihin astuivat. Alkukesästä saattoi ylempää bussin ikkunasta, nähdä painaumat. Niihin ei sopinut astua, sillä siinä oli sankarivainajan viimeinen

leposija. Ehkä jossain Savo-Karjalan maakunta-arkistossa on hautakartta, joka kertoo, millä kohtaa kukin Pyhäjärven mies lepää. Sillä ei ole merkitystä, koska kaikkien nimet on kaiverrettu muistokiven takana olevaan nimitaluun.

Matti Ahvosen suunnittelema muistomerkki on paljastettu 12.7.1994. Nimitalu on kiinnitetty paikalleen 5.7.2003. Ensimmäisen kerran kotiseutumakajaajat pääsivät laillisesti Pyhäjärvelle vuonna 1990.

Rovasti **Tauno Wikström** piti hautausmaalla rukoushetken. Hän puhui viisaasti ja karjalaisista sydänjuuristaan. Seppeleen laskivat serkkuset **Hannu ja Veijo Pruuki**. Arvokkaasti ja hartaudella.

– Muistoa kunnioittaen. Näen edessäni palan matkakumppaneiden Karjalaa. Ymmärrän, miten heillä on siihen konkreettinen yhteys. Siksi he tulevat tuolle paikalle aina uudestaan, sukupolvesta toiseen.

Tiedän, että seuraavan kotiseutumatkan huonevaraukset on jo tehty.

”Siellä usein matkani määrätöin/läpi metsien kulki ja näreikköin,/minä seisoin vaaroilla paljain päin,/missä Karjalan kauniin eessäin näin.”

PENTTI
EERIKÄINEN
kuvat:
HANNU JA VEIJO
PRUUKI

Sankarivainajien nimet hautamuistomerkillä.

Muistoseppeleen laskivat serkkuset Hannu ja Veijo Pruuki.

Miksi Laatokan hiekka on punaista?

Suvannon seudun säätiöt ja pitäjäyhteisöt tekivät jo perinteeksi muodostuneen vuotuisen tutustumiskäyntinsä Kanakselle toukokuussa. Matkalla tutustuttiin Pyhäjärven ja Sakkolan alueisiin. Vuohensalon kylän kohdalla kävelimme noin kilometrin matkan Laatokan rantaan, jossa on kuuluisa Laatokan ilmajuurimänty. Se sijaitsee kauniilla punertavahiekkaisella rannalla, jonka värin alkuperää päätin tarkemmin selvittää käyttäen apuna työpaikkani Tampereen teknillisen yliopiston Materiaaliopin laitoksen analyysilaitteita.

Aluksi hiekkaa kuvattiin pyyhkäisyelektronimikroskooppilla. Huolimatta Laatokan vesien kuluttavasta vaikutuksesta hiekkapartikkelien havaittiin olevan varsin kulmikkaita. Toinen mielenkiintoinen havainto oli runsain määrin esiintyvät piileväfossiilit. EDS-analysaattorilla hiekasta mitatusta alkuainepespektistä laskettiin alkuaineiden kvantitatiivinen (määrällinen) analyysitulokset, joka antoi alkuaineiden määräosuudeksi seuraavaa (vain tärkeimmät komponentit lueteltu): Happi 31 %, magnesium 3 %, alumiini 10 %, pii 22 %, kalsium 1 %, titaani 1 %, mangaani 1 % ja rauta 29 %.

Lopuksi hiekan sisältämät kemialliset yhdisteet selvitettiin käyttäen röntgendiffraktometriä, jolla mitattiin XRD-spektri. Alkuperäinen kuva on värillinen ja valitettavasti kuvan informatiivisuus huomattavasti kärsii värien puutteesta. Tämän analyysin perusteella kuitenkin havaittiin, että hiekan pääkomponentit olivat kvartsi SiO_2 sekä magnetiitti Fe_3O_4 . Lisäksi havaittiin vähäisempiä määriä mm. rautatitaanioksidia Fe_2TiO_4 O sekä alumiinin ja raudan sekä titaanin ja raudan välisiä metallisia yhdisteitä. Näin tuli selvitettyä alkuperä hiekan punertavalle värille, se nimittäin johtuu hiekan seassa olevasta rautaoksidista, magnetiitista.

ANTTI HYNÄ

Kirjoittaja on sakkolalaisjuurinen tekniikan tohtori ja laboratorioinsinööri

Konevitsassa juhlittiin juhannuksena: Luostari otettiin uudelleen käyttöön 20 vuotta sitten

Juhannuksena Konevitsan luostarissa vietettiin sen uudelleen käyttöön ottamisen 20-vuotisjuhlkaa ja luostarin 618-vuotissyntymäpäivää. Juhla huomiottiin mm. TV1:n pääuutislähetyksessä juhannusaattona.

Kuvassa pappismunkki Svjatoslav ja luostarin johtaja igumeni Aleksandr seuranaan munkkijestön jäsen matkalla Kazanin skitalle. Taustalla luostarin kehä pääkirkkoineen. Viereisessä kuvassa ristisaatto matkalla Kasanin skitalle.

Kuvat: Andreas Heikki Hänninen.

KAARINA PÄRSSINEN

Rakkaita muistoja Äijönniemen rannoilta

Kerron tässä kokemuksiani Vpl Pyhäjärven Konnitsan kylän Äijönniemen rannoilta, jossa asuin Halkki-venmäen rinteessä 1927 – 1939 ja 1942 – 1944. Vanhimmat muistot ovat silta ajalta, jolloin Kiimajärven vesi oli vielä korkealla ennen Konnitsan joen perkausta ja veden pinnan laskua.

Musakanlahdesta Konnitsaan menevä maantie kulki noin 200 m aivan järven rannassa. Sen alkupäässä oli kaksi hirsistä venelatoa. Äitini äiti Anni Äijö eli aina pitkää hametta pitävä Martin mummo oli ahkera kalastaja. Muistan kun hän levitti kaloja sisältäviä verkkojaan kuivumaan toisen veneladon seinustalle ja irrotti niistä kalat. Olin mummon kalatouhuja katsellessani 4-5 vuotias.

Kiimajärven pinta aleni noin v. 1932. Maantien viereen ja venelatojen eteen jäi tasaista hiesupohjaista järven pohjaa, jossa pelattiin

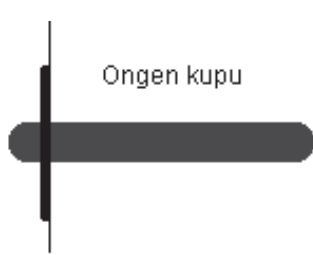
pallopelejä ja poltettiin kokkoja. Kerran Pekon Matin Sulo sai pesäpallon suoraan sormeensa, joka turposi kovasti ja siitä vuoti myöhemmin mätää. Veden pinnan aleneminen toi esiin mm. Pitkäluodon, jonka päähän rakennettiin useita venelatoja sekä hyppyteline. Myös meillä oli Pitkäluodossa oma venelato. Pitkäluodon eteläinen ranta oli varsin loiva sekä matala ja pohjoinen melko jyrkkä. Opettelin matalassa rannassa uimaan laudanpätkeä apuna käyttäen.

Pitkäluodon pohjoisessa poukamassa oli hyvä uimapaikka, mutta se oli jyrkkä ja sanottiin, että siinä oli vonkka eli äkkisyvä ranta-vedessä. Niinpä kävimme uimassa hieman kauempana Pekon Matin rannassa, jossa oli hyvä pohja ja ruovikossa sopiva aukko. Matkaa kotoani tähän uimapaikkaan oli noin puoli kilometriä. Luodon päässä olevaa uimapaikkaa ja hyppytelinettä emme pieninä lapsina uskaltaneet käyttää.

Venelato ja vene Pitkäluodossa. Kuva Elna Siltanen.

Mummo ja isäkin kalastivat. Isä vei meidät lapset joskus ongelle. Onget olivat tietenkin omatekoisia. Erikoisesti muistan isän männyn kaarnasta tekemät ongenkuvut. Kupu (koho) oli tehty männyn kaarnasta siten, että siima kulki pitkulaisen kuvun toisen päästä läpi, jolloin kalan nykiessä kuvun toinen pää nousi vedestä.

Männyn kaarnasta tehty ongenkupu toimi nuoren kalamiehen apuna.

Ainakin yhtenä talvena pidettiin matikkarysää Särkiluodon rannassa jään alla. Kerran olin yksin ongella Ruokoluodon pohjoispäässä. Siinä oli ruovikossa hyvä aukko, josta voi onkia rannalta käsin. Sain paljon ahvenia. Pitkäluodon eteläpuolella oli lahti, josta lahnan kutuaikaan sai verkolla isoja lahnoja varsinkin silloin, kun aallot tulivat kohti

rantaa ja pitivät rannan veden hieman sameana. Tämän saman lahden ranta-vedessä liotettiin syksyllä maasta nyhdettyjä pellavia loukutuskuntoon. Matalaan veteen tehtiin seipäistä kehikko, jonka sisälle pellavat ladottiin ja laitettiin paino niiden päälle. Pellavat olivat vedessä useita päiviä.

ENSIO NÄRIÄINEN

Olivatko ne Pitkäset pitkiä ihmisiä?

Tähän kysymykseen en vielä ole saanut vastausta, mutta eiköhän sekin asia ole selvitettävissä, niin kuin monet muutkin kysymykset ovat saaneet vastauksen. Vuosi oli 1962 haastatellaksani mummoani **Katri Pitkästä** (s. 1894) hänen sisarusparvestaan. Seuraavalle lappuselle oli kirjoittanut isäni suvusta Savosta siellä sukuloidessamme. Lappuset, joille ensimmäisen puuni piirsin, ovat edelleenkin tallessani ja, ovatkin olleet tärkeitä, jopa tänä kesänä sukutreffejä järjestäessämme.

Silloin 1962 mummoni kertoi, että heitä on tyttöjä: **Aino, Hilda, Mari ja Helena** hänen lisäksi. Poikia oli kolme: **Tuomas, Jussi ja Pekka**. Entäs omat mummosi, kysyin. Toinen on pohjoisesta ja toinen on etelästä, oli yhteinen toteamukseksi ja vertasin itseäni. Minunkin mummoni oli etelästä ja pohjoisesta. Ainoa, Hildaa ja Maria ja heidän lapsiaa tapailimme ollessani mummolassa, joko Lahdessa tai Helsingissä, joten sukupuuni jatkui merkinnöillä.

Sittemmin haastattelin isääni **Kaarlo Miettistä** (s. 1918) ja hän haastoikin minut jatkaamaan sukupuun rakentamista. Hän kun osasi

kaikki muut enonsa paitsi yhtä, joka oli evakkoreisuilla ns. hukkunut. Tutkimuksissani kävi kuitenkin ilmi, etteihän minnekään ole hukkunut eikä kadonnut, vaan etsivä on löytänyt.

Etsiskelyni jatkui, ja on johtanut Matts Pet:in Pitkäin, s. 1724 Sakkolan Wixanlaxissa ja kuoli siellä 31.8.1798. Hän vuorostaan sai Lapinlaxista kotoisin olevan vaimonsa Elisabeth Bertelsdr. Pappisen kanssa lapset Marian, Gertrudin, Märtenin, Marian ja Walborgin.

Tästä tutkimusmatkani on jatkunut isän neuvon soidessa korvissani ”älä mene sinne järven toiselle puolelle” häneltä kysyessäni sukulaisistaan. Kun kerran Matts Pet:in syntyi hänelläkin on täytynyt olla vanhemmat, ja ainakin isä lie nee selvitettävissä. Sukupuuni ei siis ole läheskään vielä valmis.

Elokuussa kokoontuva haara juontaa juurensa Petter Märten (s. 1814, k. 1869) ja hänen Tikansaaresta kotoisin olevan vaimonsa Elisabeth Thomasdr Tikan (s. 1815) pojasta Petteristä (s. 1847, k. 1920). Petter meni vävyksi Tikansaareen ja heille syntyi Petterin lisäksi Ma-

ria, Märten, Jöran, Maria, Anna ja Katariina. Heidän tarinansa on työn alla, joten tarina jatkuu.

Isäni oli pitkä, mummoni oli pitkä enkä itsekään ole niitä lyhyimpiä. Elokuun sukutreffeillä en saa vastausta siihen, ovatko Pitkäset pitkiä, vaan toivon Kansallismuseon arkistosta löytyvän jonkun henkilön kohdalta eläkepäätöksen, mikä ei liene harvinainen

ainakaan Suomen sodan sotilaan leskille. Niissä on maininta sotilaan ulkonäöstä ja koosta, joten olen toiveikas.

Olen myös toiveikas, että treffeillä tapaamme monta pikkuserkkua ja että serkut tapaavat serkkuja ja he vuorostaan pikkuserkkuja. Lanka on kerättävissä vyyhdille pasmojen kiertyessä toisiinsa.

MAILA HÄGGLUND

Juhannushäät 1943 Pyhäjärven Pyhäkylässä. Keskelä poikaa piddättelevä on Katri Miettinen ja hänestä oikealle vaaleassa mekossa on Martta Miettinen tyttärensä Sirkka sylissään.

Pyhäjärvi-Säätiön kunniajäsen Veikko Karvonen Sastamalasta Maanviljelijä ja hevosmies

Sastamalan seudulla asuu edelleen useita Vpl. Pyhäjärveltä evakkoina muuttaneita henkilöitä, jotka tekivät elämäntyönsä tällä seudulla. Yksi heistä on monien tuntema maanviljelijä **Veikko Karvonen**, joka nyt viettää ansaittuja eläkepäiviään omassa kodissaan asuen ja työntäyteisiä vuosikymmeniä muistellen.

Veikko on syntynyt 24.8.1926 Vpl. Pyhäjärvelä, jossa vietti lapsuutensa ja nuoruutensa osallistuen kaikenlaisen työntekoon heti kun kynnelle kykeni. Jos aikaa liikenä, hän kertoi harrastaneensa urheilua omaksi iloksi muiden nuorten kanssa. Suosikkilajeina olivat juoksu ja seiväshyppy, jossa ylty jopa 385 cm tulokseen. Kylän lapsien kesäiset uintiretket ”Räihän rantaan” ovat mieluisina muistoina mielessä.

Talvisota ja sitä seurannut jatkosota muutti elämä monella tavalla. Asuinpaikkoina oli mm. Alavus ja Kuortane. Isänmaa tarvitsi Veikkoakin, joka määrättiin RTR 3:n palvelukseen Käkisalmen Vahinmeen Laatokan meripuolustuksen tehtäviin. Öltu-

aan kaksi vuotta sotien jälkeä siviilissä, hänet määrättiin uudelleen armeijaan JR 2:n riveihin. Sieltä vapauduttuaan Tyrvään kunta tuli kotikunnaksi.

Oma talo rakennettiin 1949 ja samana vuonna Veikko avioitui **Liisa Helminen** kanssa. Perhe lisäytyi myöhemmin poikien **Tapion** ja **Timon** myötä.

Uusi navetta valmistui 1952 ja mahdollisti myöhemmin jopa 13 lypsylehmän pidon, joiden lisäksi kasvatettiin saman verran lihakarjaa. Hevosia on ollut työtä ja raviurheilua varten parhaimmillaan tallissa viisi kappaletta.

Sukupolven vaihdos tehtiin v. 1960, jolloin Veikko osti maatilan vanhemmiltaan **Eemil** ja **Liisa Karvoselta**. Alkoi voimakas kehittämisen aikakausi, jonka aikana peltopinta-ala lisäsi noin 20 hehtaariin. Maatalouden alkaessa koneellistua Porche-traktori työkoneineen hankittiin raskaita peltotöitä keventämään ja nopeuttamaan. Samalla alkoivat työhevoset vaihtua ravihevosiin. Kuitenkin Karvosen perheen toimeentulo on perustunut

kautta aikojen ahkeraan työntekoon ja yrittämiseen maanviljelyn ja karjanhoidon saroilla.

Seurallisena ja ulospäin suuntautuneena henkilönä Veikko Karvoselle on uskottu paljon pitkäaikaisia kunnallisia luottamustehtäviä hoidettavaksi. Näistä mainittakoon mm. vero-, vaali- ja rakennuslautakuntien tehtäviin osallistuminen. Tyrvään ja lähikuntien hevoskasvatusyhdistyksen johtokunnan sihteerinä vierähti 31 vuotta!

Karjalaisuus ja karjalaisen järjestötoiminta on tullut Veikolle tutuksi vuosien ja vuosikymmenten aikana. Hän on ollut mukana mm. järjestämässä aikaisemmin Vammalassa pidettyjä Vpl. Pyhäjärvi-juhlia. Karjalaisuuden hyväksi tehdystä työstä Karjalan Liitto on myöntänyt Veikolle kultaisen ansiomerkin v. 1998. Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö on myös huomionut Veikon pitkäaikaisen työn säätiöme- me hyväksi kutsumalla hänet kunniajäseneksi 2007.

Kotiseudun menetyksen lisäksi Liisa-puolison menetyksen 53 avioliittovuoden jälkeen oli suuri takaisku

Veikko Karvoselle hevoset ovat olleet sekä työ että harrastus.

elämässä. Entisellä kotiseudulla hän on käynyt 8 kertaa. Nuo asiat eivät ole kuitenkaan katkeroittaneet mieltä. Veikko ei tunne yksinäisyyttä, vaan iloitsee

erityisesti siitä, kun lähellä asuvat pojat Tapio ja Timo perheineen käyvät päivittäin tervehtimässä ja huolehtivat monista käytännön asioista, jotta kotona asu-

minen voi edelleen jatkua. Terveysttä, pitkää ikää ja hyvää kesää Veikolle!

YRJÖ S.
KAASALAINEN

Vpl. Pyhäjärvi-juhlat Sastamalassa 16.-17.7.2011.
Järjestäjänä Vammala Karjalaseura ry

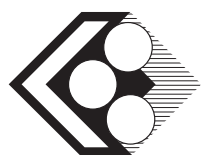
PAANU Suomalaista käsityötä.

Kulta- ja Kelloliike **Merja**

Kalvosinnapit ja solmioneula yht. 149,-

Puistokatu 16, 38200 Sastamala
Puh. (03) 511 2911 • www.kultamerja.fi

Pyhäjärvi-lehden seuraava numero ilmestyy elokuussa, aineistot toimitukseen pe 12.8.2011 mennessä, kiitos.

EPSIRA OY

P.O. Box 72, 38201 Sastamala, Finland
tel. +358 10 2899 800, fax +358 10 2899 819
info@epsira.com, www.epsira.com

Tyrvään Kirjakauppa Oy
Kirjakauppaa vuodesta 1891

Poikkeaa ostoksille maankuuluun
KIRJAKELLARIIN
ja täyden palvelun kirjakauppaan!
Marttilankatu 18, 38200 Sastamala
puh. 020 773 8480
tyrvaan.kirjakauppa@kirjakellari.com
www.kirjakellari.com
avoinna ma-pe 9.00-17.30, la 9.00-14.00
myös sopimuksen mukaan

TAPAHTUMAKALENTERI

Saunailta Karjalaisten kesäkodilla Jollaksessa Helsingin Laajasalossa keskiviikkona 10.8.11 klo 17.00 alkaen. Tiedustelut Kaarina Pärssinen 040-519 3036, e-mail kaarinaparsinen@gmail.com tai Kaisa-Liisa Korhonen 050-5905433, e-mail kaisaliisa.korhonen@kolumbus.fi. Tervetuloa, myös vaikka päättäisit asiasta vasta samana päivänä!

Sastamalan seudun Museo on avoinna 1.6.-31.8.2011 ke klo 12-18, to-su klo 12-16. Muina aikoina sopimuksen mukaan. Juhannuksena 24.-26.6. museo on suljettu. Osoite: Jaatsinkatu 2, 38210 Sastamala.

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija: Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö
Kotisivut: www.karjalanliitto.fi/
vplpyhajarvisaatio

VPL.PYHÄJÄRVI-SÄÄTIÖ

Päätoimittaja:
Marjo Ristilä-Toikka
Rautasemantie 375
37570 Lempäälä
puh. 040 730 2622 tai
03-3748 448
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Toimitusneuvosto:
Juhani Forsberg, Marja Härmä, Yrjö S. Kaasalainen, Pirjo Kiiala, Esko Pulakka, Salme Rintala ja Marjo Ristilä-Toikka.

Toimituksella on oikeus lyhentää ja muokata lehteen lähetettyä aineistoa.

Tilaushinnat: koti- ja ulkomaat 30 euroa/vsk.
Ilmoitushinnat (pmm): kuolinilmoitukset.....0,70 e
tekstissä.....0,80 e
pienin ilmoitus.....20 e
Hintoihin lisätään alv. 23%

Tilaukset, jakeluhäiriöt ja osoitteenmuutokset:
Toimitus, päätoimittaja Rautasemantie, Lempäälä kts. yhteystiedot vierestä

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön asiamies
Pirjo Kiiala
Lamminkankaantie 12
33420 Tampere
puh. 044-2815047
pirjo.kiiala@luukku.com

Sivunvalmistus:
Marjo Ristilä-Toikka

Painopaikka:
Satakunnan Painotuote Oy, Kokemäki